

HORTUS BOGORIENSIS

DESCRIPTUS.

HORTUS BOGORIENSIS
DESCRIPTUS

SIVE

R E T Z I A E

EDITIO NOVA
VALDE AUCTA ET EMENDATA,

AUCTORE

J. K. HASSKARL.

Nunquam otiosus.

—
PARS PRIMA.
—

AMSTELODAMI, | BONNAE,
SUMPTIBUS F. GÜNST. | APUD ADOLPHUM MARCUM.
MDCCCLVIII.

INDEX SYSTEMATICUS.

(NB. *Nomina generum, specierum aut varietatum novarum litteris distantibus indicantur.*)

	PAG.
A. DICOTYLEDONES ANGIOSPERMAE THALAMISTEMONES.	1.
I. <i>Anonaceae</i> .	1.
1. <i>Uvaria pisocarpa</i> Hsskl.	1 et XII.
2. <i>Melodorum latifolium</i> Dun.	3 » XII.
3. <i>Unona discolor</i> Vhl. γ. <i>pubescens</i> Hook. Th.	4 » XII.
4. <i>Mitrephora macrantha</i> Hsskl.	6.
5. <i>Guatteria littoralis</i> Hsskl.	7.
II. <i>Papaveraceae</i> .	8.
6. <i>Bocconia frutescens</i> L. β. <i>tomentosa</i> Hsskl.	8.
III. <i>Capparideae</i> .	11.
7. <i>Gynandropsis speciosa</i> DC.	11.
8. <i>Cleome aculeata</i> DC.	12.
IV. <i>Flacourtiaceae</i> .	13.
9. <i>Flacourtia (?) aulacocarpa</i> Hsskl.	13.
10. <i>Taraktogenos Blumei</i> Hsskl.	15.
V. <i>Violaceae</i> .	17.
11. <i>Dioryctandra Roxburghii</i> Hsskl.	17.
12. <i>Alsodeia haplobotrys</i> Hsskl.	19.
13. " <i>Brownii</i> Krth.	22.
VI. <i>Polygalaceae</i> .	24.
14. <i>Polygala javana</i> DC.	24.
15. " <i>variabilis</i> H. B. K. β. <i>albiflora</i> DC.	25.
VII. <i>Euphorbiaceae</i> .	26.
16. <i>Euphorbia plumerioides</i> Teysm.	29.
17. <i>Excoecaria bicolor</i> Zoll.	31.
18. " <i>oppositifolia</i> Jcq.	32.
19. <i>Calyptero petalum brasiliense</i> Hsskl.	34.
20. <i>Sapium indicum</i> Wlld.	36.
21. " <i>aucuparium</i> Jcq.	37.

*

22. <i>Alchornea Zollingeri</i> Hsskl.	37.	
23. <i>Spathiostemon salicinus</i> Hsskl.	41.	
24. <i>Hemicyclia (?) rhacodiscus</i> Hsskl.	43.	
25. <i>Coelodepas bantamense</i> Hsskl.	45.	
26. <i>Aspidandra fragrans</i> Hsskl.	47.	
27. <i>Sauropolis albicans</i> Bl.	49.	
28. " <i>indicus</i> Wght.	51.	
29. " <i>macranthus</i> Hsskl.	52.	
30. <i>Tetractinostigma microcalyx</i> Hsskl. . .	55,	
31. <i>Leiocarpus fruticosus</i> Bl.	57.	
32. " <i>arborescens</i> Bl.?	59.	
33. <i>Hedycarpus Jck.</i> ?	61.	
34. <i>Dodecastemon Teysmanni</i> Hsskl.	63.	
35. <i>Nanopetalum myrianthum</i> Hsskl.	66.	
36. <i>Pimeledendron amboinicum</i> Hsskl. . . .	69.	
VIII. <i>Caryophylleae</i>		71.
37. <i>Alsine australis</i> Zoll.	71.	
IX. <i>Phytolacceae</i>		73.
38. <i>Microtea maypurensis</i> G.Don.	73.	
X. <i>Ficoideae</i>		74.
39. <i>Calandrinia longiscapa</i> Barn.	74.	
XI. <i>Chenopodeae</i>		76.
40. <i>Chenopodium ficifolium</i> Sm.	76.	
41. " <i>β. poecilophyllum</i> Hsskl.	78.	
42. " <i>album</i> Moq.	78.	
43. <i>Atriplex hortensis</i> L. <i>α. communis</i>	79.	
44. " " <i>β. benghalensis</i> Moq.	80.	
XII. <i>Amarantaceae</i>		81.
45. <i>Amarantus paniculatus</i> Moq. <i>β. cruentus</i> Moq.	81.	
46. " <i>hybridus</i> L.	81.	
47. " <i>gangeticus</i> L.	83.	
XIII. <i>Nyctagineae</i>		83.
48. <i>Pisonia sylvestris</i> T. et B.	83.	
49. " <i>anisophylla</i> Hsskl.	85.	
XIV. <i>Malvaceae</i>		89.
50. <i>Abutilon sundaicum</i> G.Don.	89.	
51. " <i>striatum</i> Dcks.	92.	
52. " <i>venosum</i> Hook.	93.	

	PAG.
XV. <i>Bombaceae</i>	96.
53. <i>Helicteres Isora</i> L. $\beta.$ <i>microphylla</i> Hsskl.	96.
54. " <i>oblonga</i> Will.	97.
55. <i>Oudemansia hirsuta</i> Miq.	98.
56. " <i>javensis</i> Hsskl.	98.
57. " <i>virgata</i> Hsskl.	99.
58. <i>Lahia kutejensis</i> Hsskl.	100.
XVI. <i>Dipterocarpeae</i>	102.
59. <i>Anisoptera bantamensis</i> Hsskl.	102.
60. <i>Petalandra micrantha</i> Hsskl.	105.
XVII. <i>Tiliaceae</i>	107.
61. <i>Erinocarpus Knimoni</i> hrt. <i>Bomb.</i>	107.
62. <i>Corchorus capsularis</i> L.	109.
63. <i>Triumfetta humifusa</i> Hsskl.	109.
64. <i>Pentace polyantha</i> Hsskl.	111.
XVIII. <i>Büttneriaceae</i>	113.
65. <i>Schoutenia ovata</i> Krth.	113.
66. <i>Abroma fastuosa</i> R. Br.	115.
XIX. <i>Rhamneae</i>	117.
67. <i>Berchemia affinis</i> Hsskl.	117.
XX. <i>Meliaceae</i>	121.
68. <i>Melia japonica</i> Don, Hsskl.	121.
69. <i>Lansium humile</i> Hsskl.	121.
70. <i>Sandoricum glaberrimum</i> Hsskl.	124.
71. " <i>indicum</i> Bl.	125.
72. " <i>nervosum</i> Bl.	125.
73. <i>Walsura? pinnata</i> Hsskl.	126.
XXI. <i>Cedreleae</i>	127.
74. <i>Cedrela Toona</i> Rxb.	127.
75. " <i>febrifuga</i> Bl.	129.
76. " <i>inodora</i> Hsskl.	131.
77. " <i>Teysmanni</i> Hsskl.	133.
XXII. <i>Malpighiaceae</i>	133.
78. <i>Rysopterys chrysantha</i> Hsskl.	133.
79. <i>Heteropterys anopteris</i> A.Jss.	135.
XXIII. <i>Sapindaceae</i>	137.
80. <i>Jagera glabra</i> Hsskl.	137.
81. <i>Melicocca? javanica</i> Hsskl.	138.
82. <i>Meliosma glauca</i> Bl.	140.

	PAG.
XXXI. <i>Melastomaceae</i>	278.
151. <i>Lasiandra argentea</i> DC.	278.
152. <i>Staphidium pauciflorum</i> Naud. ß. <i>calcaratum</i> Naud.	279.
XXXII. <i>Combretaceae</i>	280.
153. <i>Lumnitzera racemosa</i> Wlld.	280.
XXXIII. <i>Aquilariaeae</i>	282.
154. <i>Drymispermum Blumei</i> Dcsn.	282.
155. " <i>laurifolium</i> Dcsn.	282.
XXXIV. <i>Thymelaeae</i>	283.
156. <i>Diplomorpha (?) japonica</i> Endl.	283.
157. <i>Eriosolena montana</i> Bl. α. <i>macrophylla</i> Hsskl.	286.
158. <i>Wickstroemia viridiflora</i> Msn.	288.
XXXV. <i>Laurineae</i>	290.
159. <i>Dehaasia squarrosa</i> Zoll.	290.
XXXVI. <i>Onagrarieae</i>	291.
160. <i>Oenothera sandiana</i> Hsskl.	291.
161. " <i>micrantha</i> Wlp.	294.
XXXVII. <i>Lythrarieae</i>	295.
162. <i>Cuphea platycentra</i> Benth.	295.
163. " <i>viscosissima</i> Jcq.	297.
164. <i>Ginoria americana</i> Jcq.	300.
165. <i>Pemphis acidula</i> Frst. β. <i>ovalifolia</i> Hsskl.	302.
XXXVIII. <i>Cucurbitaceae</i>	303.
166. <i>Bryonia laciniosa</i> L.	303.
167. <i>Cucurbila (?) euodicarpa</i> Hsskl.	305.
XXXIX. <i>Begoniaceae</i>	307.
168. <i>Begonia cucullata</i> Wlld.	308.
169. " <i>cucullifolia</i> Hsskl.	311.
170. " <i>albido-setulosa</i> Hsskl.	313.
171. <i>Knesebeckia bracteata</i> Hsskl.	316.
172. <i>Gaertzia argentea</i> Kltsch.	318.
173. " <i>undulata</i> Kltsch.	321.
174. <i>Gurltia strigulosa</i> Hsskl.	323.
175. <i>Scheidweileria (?) repens</i> Hsskl.	325.
176. <i>Diploclinium (?) repandum</i> Kltsch.	326.
177. <i>Mitscherlichia coriacea</i> Kltsch.	328.
178. " <i>Lobbii</i> Hsskl.	331.
179. " <i>Grahamiana</i> Hsskl.	334.
180. " <i>rubro-setulosa</i> Hsskl.	336.

	PAG.
181. <i>Gireoudia macrophylla</i> Kl. $\beta.$ <i>discolor</i> Klitz.	339.
182. <i>Tittelbachia fuchsioides</i> Klitz.	341.
183. " <i>complicata</i> Hsskl.	342.
<i>Sphenanthera</i> Hsskl.	345.
184. " <i>robusta</i> Hsskl. $\alpha.$ <i>viridis</i> Hsskl.	346.
185. " " $\beta.$ <i>rubra</i> Hsskl.	349.
186. " (?) <i>erosa</i> Hsskl.	349.
<i>XL. Hydrangeaceae</i>	351.
187. <i>Dichroa Cyanitis</i> Miq.	351.
<i>XLI. Escaloniaceae</i>	352.
188. <i>Polyosma integrifolia</i> Bl. $\gamma.$ <i>gibba</i> Bl.	352.
<i>XLII. Ilicineae</i>	354.
189. <i>Ilex leucantha</i> Hsskl.	354.
190. <i>Prinos</i> sp. e Sydney.	355.
191. <i>Villaresia scandens</i> Hsskl.	356.
<i>XLIII. Umbelliferae</i>	357.
192. <i>Apium fractophyllum</i> Hrn.	357.
193. <i>Cryptotaenia japonica</i> Hsskl.	359.
<i>XLIV. Icagineae</i>	360.
194. <i>Sarcostigma Horsfieldii</i> R.Br.?	360.
<i>XLV. Olacaceae</i>	362.
195. <i>Pseudaleia imbricata</i> Hsskl.	362.
196. " <i>longistyla</i> Hsskl.	365.

EMENDANDA ET CORRIGENDA.

<i>pag. lin.</i>	<i>legas :</i>	<i>locu :</i>
1. 5.	<i>U. pisocarpa</i> Hsskl.	<i>U. micrantha</i> Hsskl. (nec Hook Thms.)
3. 5.	<i>Melodorum latifolium</i> Dun.	<i>Uvaria latifolia</i> Bl.
4. 13.	<i>Unona discolor</i> Vhl.	<i>Uvaria laevigata</i> Will.
	<i>pu-</i>	<i>bescens</i> Hook. Thms.
16. 14.	paullo	paullo ,
20. 17.	,	γ
20. 13. } 22. 1. }	<i>Brownii</i>	<i>Browniei</i>
41. 7. 5	profunde	5 profunde
44. 19.	membranacei	membranacei
55. 2. (ab infima)	στιγμ.	τιγμα
74. 5.	et apice	etapice
107. 11.	abortu	a abortu
111. 12.	<i>fuscescentes</i>	<i>uscescentes</i>
128. 22.	Wight	Rxb.
129. 26.	Diagnos.	Diagnas.
131. 16.	Rxb.	Rxb
182. infima.	198	197
208. 12.	accedit, <i>differit</i> :	accedit
269. 3.	(ab infima) Ann. IV	Ann.
285. 19 et 22.	canescenti-	canescenti
286. 20.	mei p. 92.	mei
» 21.	(sed rarius)	, sed rarius
» 23.	Wlp. (Ann.	(Wlp. Ann
297. 6.	(ab infima)	:
321. 16.	0.18	1.08
352. 3.	(ab infima) 188.	189.

A. DICOTYLEDONES ANGIOSPERMAE THALAMISTEMONES.

(*Grsb. syst. Bot. p. 62.*)

I. A N O N A C E A E. (*Grsb. l. c. p. 65.*)

1. *Uvaria* (*Bl.*) *micrantha* Hsskl.

OBSERV. *U. scorzogonensis* Prsl. (Wlp. Rprt. I. p. 77. 9.) differt : foliis basi cordatis utrinque glaberrimis coriaceis, nervo medio stellato-puberulo, pedunculis lateralibus 2-floris, petalis extus rugosis; — *U. glabra* Spanog. (l. c. 12) : caule sarmentoso, pedunculis lateralibus, baccis ∞ atropurpureis, cerasi magnitudine, longe stipitatis, 4 — 5-spermis.

DIAGN. Frutex humilis, foliis breviter petiolatis ovato-oblongis acutis aut breviter acuminatis, basi inaequaliter subcordatis, supra glabris, subtus pilis minutis conspersis, dein excepto nervo medio puberulo glabratis; pedunculis axillaribus 1-floris; floribus parvis; petalis aequalibus viridibus carnosulis, fructibus pisiformibus parvis subsessilibus, 1—2-spermis.

HABIT. forsan Javam occidentalem, unde in hortum transplantata fuit.

DESCRIPT. *Frutex* 1.6 altus, erectus, dichotome ramosus; *rami* teretes graciles, subgeniculato-flexuosi, dein strictiusculi, nimbis *HASSKARL*, *hortus bogor. descr. I.*

gressentes, rimulosi, indeque asperuli, lenticellis & minutis albidis conspersi, summo apice viridiuseculi, tomento fulvo minuto dense oblecti; *pelioli* patentes teretiusculi, brevissimi, vix 0.002 longi, dense fulvo-tomentosi, virides, alterni. *Folia* subdistiche disposita, ovato-oblonga acuta aut breviter acuminata, basi subcordata inaequilatera, altero latere paullo altius inserta, 0.04—0.08 longa, 0.013—0.028 lata, subcoriacea integerrima, margine subundulata, supra glaberrima, laete viridia, subtus paullo pallidiora, pilis minutis conspersa, dein excepto nervo medio puberulo glabrata, nervis supra haud, subtus parum prominulis, nervis secundariis pinnatis, oppositis aut suboppositis, 10—12-jugis patentibus, rectis, in media lamina furcatis et cum superiori suo transverse anastomosantibus et praeterea ramosis, irregulariter valde reticulatis, reti vix prominulo sed colore parum intensiori subtus conspicuo. *Flores* parvi axillares, solitarii, virides; *pedunculi* erecti, teretes, apicem versus parum incrassati, cum (alabastro et) calyce extus dense fulvo-tomentosi, 0.002—0.003 longi; *alabaster* globosa valvata. *Calyx* 3-partitus patens persistens, nec subfructu auctus; *laciniae* ovato-triangulares, pedunculo paullo breviores, intus glabrae, olivaceae. *Petala* 6 aequalia, patentia corollam diametro 0.011 formantia, carnosula crassula viridia, extus olivacea, adpresso fulvo-puberula, intus glabra, laete pallideque viridia, oblonga acutiuscula, ima basi contigua et saepe leviter inter se cohaerentia, 0.004 longa, 0.002 lata, basin versus tenuiora, circa torum plano-convexum subhemisphericum [inserta]. *Stamina* &, germina cingentia; *antherae* perparvae subsessiles, arcte sibi adpressae, cuneatae, inferne luteae, apice subinfundibuliformi-truncatae, 4-angulares, viridiuseculae, dein aurantiaceae, 2-loculares; *loculi* utrinque adnati lineares, albidi, tenues, rima longitudinali dehiscentes; *pollen* albidum globosum, granulosopunctulatum. *Germina* in vertice tori pauca densissima, parva, pilis erectis densissimis acutissimis villosa, cuneata, libera, 1-locularia; *gemmae* &, suturae ventrali insertae; *stigma* capitatum, subsessile. *Fructus* calyce persistenti patenti sussulti, e carpidiis subglobosis 7—8 subsessilibus, basi leviter attenuatis, viridibus, olivaceis, pilis aureis adpressis conspersis, apiculatis, dia-

metro 0.004, 2-aut 1-locularibus, 2—1-spermis siccis constans. *Semina globosa*, umbilico laterali; *rhaphe semen totum cingens*, paullo prominula; *albumen valde ruminatum*, endopleurae processibus copiosis; *embryum minimum*.

2. *Uvaria latifolia* Bl.

(*Bl. Fl. Jav.* p. 37. 15 t. XV et XXV. A.)

DESCRIPTIONI fusiori Bl. clbrr. l. c. addenda propono haecce:

Folia nunc, sed rarius, sunt obovata, basin versus leviter attenuata (in eodem cum reliquis ramo), 0.16 longa, 0.09 lata, siccando supra glaucescentia, subtus glauca (nunquam autem colore tam vivo uti in iconе citata), plerumque velutina fulvo sat denso obtecta, venis transversis subtus magis, quam in iconе (fig. 2), prominulis. *Pedunculi* floriferi (uti in iconе sunt delineati) racemosi, nunc valde abbreviati, vix 0.026 longi; *racemi* axillares aut terminales 3—5-flori; fructiferi nunc pedicellum unicum tantum gerentes; *pedicelli* 0.015—0.04 longi; *calyx* saepe sub fructu adhuc persists; *laciniae* basi 0.007 latae, 0.004 longae, subcarinatae. *Corolla* (haud subclausa Bl. l. c., sed) sub anthesi patens, in alabastro trigona, lateribus extus haud convexo-gibbis (Bl. l. c.) sed basi excepta planis; *petala* exteriora patentissima, 3-angularia acuta, supra basin 0.009 lata, 0.014 longa, crassa, basi ad medium impressione 3-angulari praedita, tenuia intus viridi-flavescentia, minutissime velutina, ima basi subviolacea (nec incarnata! Bl. l. c.); *interiora* ovata, acuminata concava, genitalia obtegentia, apice reflexa, 0.007 longa, 0.004 lata, extus leviter carinata et ad carinam viridiuscula tomentosa; *germina* obovato-oblonga flavescentia, villosa pilis flavescentibus; *styli* dein conglutinati, calypratim decidui. *Fructus* saepe e carpellis 5 tantum constans; supra torum e carpellis incolutis mammoso-tuberculatum. *Carpella* pedicello 0.007—0.011 longo sussulta, una cum hisce dense et minute rufo-tomentosae, magnitudine valde diversa, sed omnia globosa (matura!), diametro 0.01—0.015, 1—2-sperma et sicca ex industria aperta aromatica odoris melini; *peri-*

carpium coriaceo-sublignosum viride, intus rubescens, pulposum in 2-spermis *septum* tenuē, dein membranaceum sistens. *Semina* 1—2, in carpellis 2-spermis 2-seriata i. e. collateralia, septo dicto distincta (quam in fig. 15 t. XXV Bl. I. c. paullo minorā), 0.012 longa, 0.009 lata, 0.007 crassa, in carpellis 1-spermis magis rotundata minora, in 2-spermis ventre magis plana, (nec unquam rugosa! Bl. I. c., sed) laevissima, nitidissima; *albumen* luride sanguineum, lamellis membranaceis fuscis tunicae internae testae plurimis interceptum.

ADNOT. *U. sphaerocarpa* Bl. (I. c. 39. 16 t. XVI) differt: foliis acutis (ex iconē: tota configuratione), baccis longiter pedicellatis, laevibus, olivaceis, dein sordide flavescentibus.

3. *Uvaria (Unona) laevigata* Wll.

OBSERV. *U. discolor* Vhl. (Bl. Fl. Jav. 53. t. XXVI) valde accedit, sed differt: caule arborescenti, foliis glabris, subtus glaucinis.

DIAGN. Frutex scandens, foliis oblongis acuminatissimis supra glabris, subtus glaucis cum ramulis, petiolis et pedunculis minute rufo-puberulis; pedunculis oppositifoliis 1-floris, infra medium bracteatis; petalis oblongis, margine undulatis, flavis, interioribus paullo minoribus et angustioribus; fructibus?

HABITAT: ?? — sub nomine *Unonae laevigatae* Wll. Cat. Calc. ex horto bot. Calcuttensi ad hort. bogoriensem missa fuit, indeque certe Ind. or. angl. incola.

DESCRIT. *Frutex* scandens; *ramuli* teretes obscure virides, pilis minutis fuscis dense puberuli et lenticellis albidis copiosissimis, ova-ribus, medio plerumque fissis mox obtecti; summo apice subangulati, fulvo-puberuli; *stipulae* nullae; *petioli* teretes, crassiusculi, breves, 0.005 longi, 0.002 crassi, minute denseque cinerascenti-puberuli, alterni. *Folia* elongato-oblonga aut obovato-oblonga, acuminatissima, basi rotundata, subcordata et minute biglandulosa, subintegerrima, supra intense viridia glaberrima, excepto nervo

medio vix prominulo minute puberulo, subtus glauca et molliter
 in nervis venulisque rufo-puberula, 0.1—0.18 longa, 0.04—0.065
 lata, membranacea, nervis secundariis pinnatis, inferne oppo-
 sitis, superne alternis, supra parum prominulis, subtus lutescen-
 tibus prominulis, erecto-patentibus, rectis, ad marginem fere per-
 currentibus ibique arcuatim cum superioribus suis anastomosantibus;
 venis transversis, maculas regulares rectangulares formantibus,
 subtus parum prominulis; venulis valde ramosis, rete irregularē
 configurantibus. *Pedunculi* oppositifolii, rari, 1-flori, erecti,
 0.003 longi, teretes, uti petioli virides et minute sed molliter
 tomentelli, infra medium 1-bracteati; *bractae* parvae linear-
 lanceolatae acuminatae, erecto-patentes, 0.005 longae, 0.002 latae,
 utrinque pariter tomentellae. *Calyx* 3-partitus patens viridis; *laciniæ*
 ovatae acuminatae, ima basi subcordatae, 0.012 longae, 0.008
 latae, virides, utrinque minute tomentellae, obsolete 3—5-nerviae,
 nervis lateralibus haud ad marginem aut apicem percurrentibus.
Corolla suaveolens 6-petala, flavescens, grandis; *petala* oblonga
 acuta, subacuminata, basi leviter attenuata, subcoriacea, flaccida,
 subconniventia, margine undulata, utrinque minute fusco-pube-
 rula, tactu mollia; exteriora majora et latiora, nervis 3 supra
 prominulis percursa; 0.065 longa, medio 0.028 lata; interiora
 conformia, sed minora, 0.053 longa, medio 0.015 lata. *Stamina* ♂,
 toro plano-convexo in medio subdepresso viridiusculo inserta, arcte sibi
 adpressa, 0.001 longa; *filamenta* subnulla; *antheræ* subsessiles
 biloculares; *loculi* connectivo latiusculo complanato-subtriquetro,
 apice incrassato eosque obtengenti utrinque extrorsum adnati, al-
 bidi, rima longitudinali toti dehiscentes; *pollen* albido subglo-
 bosum, minute sed dense spinuloso-muriculatum. *Germina* copiosa
 centro tori inserta, arcte sibi adpressa et cohaerentia, antheris
 subconformia, viridia, extus dense sericeo-puberula; *gemmae*
 in (loculo) germine quoque ♂, suturæ laterali insertæ; *stylus*
 subnullus; *stigma* truncatum, capitatum, 3—4-gonum, glutino-
 sum, cum vicinis cohaerens. *Fructus* desiderantur.

4. *Mitrephora macrantha* Hsskl.

(*Uvaria?* *macrantha* Hsskl. *Retz.* I. p. 116. 76.)

OBSERV. I. Mea opinione *Uvariae* petalis interioribus mitraeformiter cohaerentibus summo jure a genere sunt sejungendae cf. Hook. et Thoms. *Flor. Ind.* I. 112. 8.; e flore *Bocageam*, e fructu *Uvariam* repraesentant.

OBSERV. II. Valde accedit nostra ad *U. polypyrenam* Bl. Fl. Jav. p. 53. t. 12 et 14. D., a qua recedit: *petiolis* supra planis (nec profunde canaliculatis); *foliis* basi exacte, sed leviter, cordatis, 0.11—0.21 longis, 0.03—0.11 latis et majoribus; *calyce* extus castaneo, sericeo; *sepalis* ovato-hemisphaericis, diametro 0.009—0.01, persistentibus; *petalis* externis planis ovato-suborbicularibus acutis, diametro 0.026, concoloribus, siccando dein nervis intensius coloratis supra notatis; interioribus paullo (nec longe) minoribus; *mitra* supra genitalia sat alte elata (0.013), vertice planiusculo, umbonata; singulis petalis ungue incurvo spathulato, 0.015 longo, basi 0.004, apice 0.009 lato suffultis; lamina 0.022 lata, 0.015 longa, nervo medio crasso percursa (nec reniformis, diametro verticali 0.007, transversali 0.01, Bl. I. c. Tab. 14. D. 5.), intus villosa (nec glabra).

DIAGNOS. Foliis grandibus ovato-oblongis aut oblongis, breviter acuminatis, basi cordatis, dein coriaceis glabris, pedunculis terminalibus, oppositifoliis brevibus paucifloris, carpellis oblongis pedicellatis polyspermis, floribus grandibus.

DESCRIPT. *Arbor* mediocris 6.0 alta, pulchra; coma elliptica dense foliosa; truncus 2.0 altus, 0.16 crassus; folia grandia, prima juventute dense puberula, dein glabra, coriacea, supra nitida,

subtus nitidula, nervis subtus valde prominulis, ovato-oblonga aut breviter acuminata, basi cordata, inaequilatera, margine subundulata, breviter petiolata, petiolo supra plano; pedunculi terminales, ramo laterali excrescenti oppositifolii pauciflori; flores suaveolentes grandes; petala dense sericeo-villosula, exteriora suborbicularia acuta patentia plana persistentia, polyneura, nec striata nisi siccando, primo albida, dein aureo-lutea, interiora minora unguiculata cordato-ovata acuta, flava, subtus longitudinaliter purpureo-striata, in mitram genitalia obtegentem cohaerentia; fructus oblongi pedicellati polyspermi.

HABIT. Javae occidentalis sylvas montanas, prov. Bantam, unde anno 1841 ad hort. bot. bogor. attuli. — Nom. sundense, et aliis hujus familiae arboribus commune, est *Kiladja*.

5. *Guatteria littoralis* Bl.

(*Bl. Fl. Jav.* p. 99. t. 49.A; — *Hsskl. Retz. I.* p. 117. 77.)

DESCRIPTIONEM valde incompletam Blumei celeberrimi notis hisce paucis augmentare licitum mihi videtur.

Fruticulus elegans (in horto fructibus undique tectus), vix 0.8 altus. *Rami* fastigiati nigrescenti-fusci, rimulosi, nitiduli. *Petioli* breves 0.002 vix excedentes erecti, supra leviter sulcati, subtus convexi. *Folia* oblongo-lanceolata, acuminata, basi attenuata, saepe inaequilatera, 0.08—0.15 longa, 0.02—0.04 lata, integerrima, margine subreflexo, patentia, coriacea, supra nitida atroviridia, subtus pallidiora, nervo medio ibique valde acute prominulo, secundariis intra marginem arcu eleganti inter se cohaerenibus utrinque, sed in primis subtus, conspicuis. *Flores* oppositifolii, nunc irregulariter laterales, parvi virides, nutantes, plerumque solitarii, hinc inde 2—3-nive; pedicelli brevissimi. *Calycis sepala* acuta reflexa, supra basin dein decidua. *Petala* viridia, exteriora multo minora ovata acuminata erecta, interiora plus 4-plo majora subrotundo-ovata, acuta inflexa, genitalia obtegentia, 0.004. diametro, atroviridia glabra. *Slamina* plurima albescens truncata, vertice

transverse oblonga. *Germina* viridia et *fructus* vid. Bl. l. c., sed pedicelli pariter ac carpella glaberrimi, lucidi miniati, 0.004 longi, teretes exsulci; *carpella* ovalia obtusa; basi haud angustata (nec attenuata purpurascens Bl. l. s. cit.); *pericarpium* intus carnosum; *semen* 0.011 longum, 0.007 crassum.

HABIT. Javae part. occidentales, ubi in provincia *Bantam* anno 1841 reperi et in hortum bot. bog. transtuli. — Nom. sundaicum: *Kiladja kitjiel*.

II. P A P A V E R A C E A E. (*Grsb. l. c. p. 69.*)

6. *Bocconia frutescens* L. ð. *tomentosa* Hsskl.

(Hsskl. *Flor. (Bot. Zeit.)* 1856. p. 513.)

OBSERV. An forsitan hacc novae speciei typus est? Mea opinione differentes adhuc existunt *Bocconiae* species nondum cognitae foliis pinnatifidis, quas in desertis altis *Peruviae* saepe vidi, nec autem accuratius investigare potui; fuerunt plerumque arbores 12.0—16.0 altae, foliorum forma valde differenti et hisce saepe magnitudine sat grandi.

DIAGN. Frutescens (?), foliis obovato-oblongis, pinnatido-incisis, subtus glaucis, cum ramulis tomento denso niveo obtectis, lobis dentato-serratis; seminum caruncula sanguinea.

HABIT. ? ; planta nostra, e seminibus, a divo *Reinwardt* ex horto Lugdunensi mihi olim communicatis, enata, in horto Tijpannas uberrime flores fructusque profert.

DESCRPT. *Frutex* (in statu naturali forsitan potius arbor?) pauciramosus, dense foliosus, robustus, 4.0—5.0 altus et ultra; rami teretes, versus apicem 0.025 crassi, medulla albida 0.02 crassa farcti, cortice primo albido-pruinoso, dein cinereo-flavescenti sericanti, glaberrimo, laevissimo. sub *epidermide* membranacea longitudinaliter fibrosa tecti, erecto-patentes subflexuosi; ramuli

transverse oblonga. *Germina* viridia et *fructus* vid. Bl. l. c., sed pedicelli pariter ac carpella glaberrimi, lucidi miniati, 0.004 longi, teretes exsulci; *carpella* ovalia obtusa; basi haud angustata (nec attenuata purpurascens Bl. l. s. cit.); *pericarpium* intus carnosum; *semen* 0.011 longum, 0.007 crassum.

HABIT. Javae part. occidentales, ubi in provincia *Bantam* anno 1841 reperi et in hortum bot. bog. transtuli. — Nom. sundaicum: *Kiladja kitjiel*.

II. P A P A V E R A C E A E. (*Grsb. l. c. p. 69.*)

6. *Bocconia frutescens* L. ð. *tomentosa* Hsskl.

(Hsskl. *Flor. (Bot. Zeit.)* 1856. p. 513.)

OBSERV. An forsitan hacc novae speciei typus est? Mea opinione differentes adhuc existunt *Bocconiae* species nondum cognitae foliis pinnatifidis, quas in desertis altis *Peruviae* saepe vidi, nec autem accuratius investigare potui; fuerunt plerumque arbores 12.0—16.0 altae, foliorum forma valde differenti et hisce saepe magnitudine sat grandi.

DIAGN. Frutescens (?), foliis obovato-oblongis, pinnatido-incisis, subtus glaucis, cum ramulis tomento denso niveo obtectis, lobis dentato-serratis; seminum caruncula sanguinea.

HABIT. ? ; planta nostra, e seminibus, a divo *Reinwardt* ex horto Lugdunensi mihi olim communicatis, enata, in horto Tijpannas uberrime flores fructusque profert.

DESCRPT. *Frutex* (in statu naturali forsitan potius arbor?) pauciramosus, dense foliosus, robustus, 4.0—5.0 altus et ultra; rami teretes, versus apicem 0.025 crassi, medulla albida 0.02 crassa farcti, cortice primo albido-pruinoso, dein cinereo-flavescenti sericanti, glaberrimo, laevissimo. sub *epidermide* membranacea longitudinaliter fibrosa tecti, erecto-patentes subflexuosi; ramuli

una cum petiolis et foliorum pagina inferiori tomento densissimo glaucescenti-niveo, siccando aut in partibus vetustis fuscescenti obtecti, intus succo croceo foeti; tomenti *pili* nivei patentes flexuosi ramosi, crispatuli intricati, seniores apice magis fuscescentes (siccando); *petioli* patentes, pro ratione foliorum suorum breves, crassi, maximi, 0.05 longi, basi valde incrassati, cicatricem planam semiorbiculari-rhomboideam, 0.02 latam, 0.015 altam; apice emarginatam in ramis relinquentes, teretiusculi, superne plani, apice 0.01 crassi, alterni. *Folia* grandia membranacea, obovato- (nec ovali-!) oblonga acuta, basin versus attenuata (nec cuneato-!), ima basi tamen plerumque rotundata aut subcordata, rarius acuta, 0.7—0.35 longa, supra medium dimidiata longitudinem lata, flaccida, plus minus profunde pinnatifido-incisa, inferiora ad medium et ultra, superiora vix ad medium, laciniis ovato-oblongis aut ovatis acutis, repando-dentato-serratis, serraturis breviter mucronulatis, margine subreflexo; *subtus* infra tomentum niveum glauca, nervo medio valde robusto et secundariis minus robustis pinnatis, patentibus viridi-flavescensibus; reti venarum parum prominulo obscurō; *supra* intense viridia glabra, nervo medio flavescens, haud prominenti, glabro, secundariis et reti parum conspicuis, leviter exaratis; valde *juvenilia* flavescens-viridia, supra rore glaucescenti obtecta, opaca et pilis candidis sparsis crispulis caducis, primo sat densis, dein raris obsessa, subtus candido-lanata. *Panicula* terminalis vasta, ramosissima, plurimi-flora, basi foliosa, oblonga acuta, fere acuminata, sub anthesi 0.6 longa, et longior, medio 0.2 et ultra lata, densissima; *folia floralia* summa minus profunde fissa aut subintegerimma, mox in bracteas transformata; *bracteae* linear-lanceolatae acuminatissimae integerriane, 0.04—0.03 longae, 0.005—0.004 latae, longitudinaliter nervoso-striatae patentes; *superiores* conformes, sensim diminutae; *bracteolae* linear-subulatae, 0.004 longae, 0.001 latae, erecto-patentes, mox ab apice basin versus marcescentes et crispato-flexuosa; *pedunculus* ramique prima evolutione pilis jam laudatis tomentelli, rapide autem evolventes glabrescant et mox calvi evadunt; *rami* erecto-patentes; *ramuli* patentes; *omnes* flavescens-virides uti et *pedicelli* patentissimi 0.01—0.013 longi, teretes tenues, apicem versus

parum incrassati; *alabastræ* obovata, basi cuneato-attenuata, apice stylo exerto munita, a latere utroque compressiuscula, imbricativa, flavescenti-viridia, nervis longitudinalibus furcatis augustissimis rubentibus obsolete striata, 0.008 longa, supra medium dimidiata longitudinem lata. *Calyx* diphyllos caducus; *foliola* oblonga acuta membranacea, navicularia, delapsa mox incurva, extus minutissime punctulato-pilosa, dein glabriuscula. *Petala* nulla. *Stamina* 10—16 in alabastro erecta, sub anthesi pendula; *filamenta* (haud brevissima! Endl. gen. 4816) tenuissima, arachnoideo-capillaria, albida, inaequilonga, 0.002—0.003 longa, hypogyna, glabra; *antheræ* pallide flavescentes lineares (nec elongatae!), filamenta duplo aut vix tanto superantes, 0.005 longae, vix 0.001 latae, 2-loculares; *loculi* oppositi, subinaequilongi, lateraliter per totam longitudinem rima dehiscentes; *pollen* copiosum, pallide flavescentes, globosum, laeve. *Germen* stipite crassiusculo, 0.004 longo, tereti, 0.001 crasso sussultum, in replum transeunti, ovatum acutum, a latere utroque compressum, impressione intramarginali (replum a valvis separanti) sulcatum, apiculatum, vix stipitem longitudine aequans, e staminibus exsertum, 0.003 vix latum, 0.001 crassum, viridi-flavescentes, rore albido-glaucoscenti cum stipite obtectum, 1-loculare; *gemma* unica erecta; *stylus* erectus strictus, ima basi cum apiculo germinis subgeniculatus; 0.003 longus, apice profunde bifidus; *laciniae* basi erectae, sibi adpressae, supra medium patentes et patentissimae, dein apice reflexae aut revolutae, intus dense *stigmatoso-papillosae*. *Fructus* in paniculis densissimis ponderosis erectis subcernuis, quam sub anthesi duplo et plus duplo majoribus perplurimi, in pedicellis patentibus erecti, stipitati, oblongi, compressiusculi, stylo aut ejus basi tantum persistenti apiculati, absque stylo 0.012 longi, 0.007 lati, 0.004 crassi, flavescentes, subcrocei, rore glaucescenti obtecti, dein bivalves 1-loculares, 1-spermi, coriacei; *stipites* crassiusculi; apicem versus incrassati, viridiusculi, saepe curvati, 0.007 longi, 0.0015 crassi; *valvae* a replo, e stipitis apice bifido et in stylum dein unito orto, persistenti, ab apice basin versus solutae, coriaceae, oblongae, navicularies, 0.01 longae, 0.005 latae, intus nervis 5 striaciformibus croceis notatae, rarius

simultaneē, plerumque succedaneē, deciduae. *Semen* funiculo et caruncula suffultum, erectum, ovatum glaberrimum, nigrescens, nitidum, obsolete longitudinaliter sulcatum, 0.005 longum, 0.004 crassum; *funiculus* umbilicalis flavescens filiformis, 0.003 longus, erectus, basalis; *caruncula* cupuliformis, carnosa, sanguinea, extus papillosa, funiculi partem superiorem cingens et umbilicum sustinens, 0.002—0.003 alta et crassa, *rhaphe* linearis, sulcata; *testa* crassiuscula, crustacea, membrana tenui succosa obtecta; *albumen* carnosum lacteum, copiosum, totum semen fere implens. *Embryum* basale, ab albumine receptum et ejus 4-tam partem tantum longum, oblongo-conicum, basi obtusum, vix acutiusculum, 0.001 longum, apicem versus leviter attenuatum et obsolete bilobum; *cotyledones* nondum solatae; *radicula* (basis embryi) umbilico proxima, vix ab albumine inclusa.

III. CAPPARIDÆ. (*Grsb. l. c. p. 73.*)

7. *Gynandropsis speciosa* DC.

(*DC. Prdr. I. 238. 9; — Hsskl. Retz. I. p. 118. 78.*)

SYN. *Cleome speciosa* H. B. K., Schlt. Syst. Veg. VII. 26. ubi descriptio optima Kunthii clss., cui addam haecce pauca:

Herba elegantissima speciosa—ex horto botanico Calcuttensi missa, nunc in terra Bogoriensi ubique sua sponte enascens—annua 1.3—1.6 alta. *Rami* vix tetragoni, sed teretes, ex insertione petioli cujusque sulcis 3 decurrentibus inaequaliter notati, exinde 5—7-sulcati. *Petioli* 0.16 longi, sat crassi sulcato-multangulati, cum ramis glabri. *Foliola* longiter acuteque acuminata, ad 0.16 longa, 0.04 lata, supra nervis secundariis eleganter transverse sulcata. *Racemi* terminales ercti, successive ad 0.63 longitudinem egredientes. *Bracteae* cordato-ovatae, inferne acuminatae, superne acutae persistentes, racemi rhachim pulchre vestientes, inferiores 0.015 longae, basi 0.013 latae, superiores paullo minores. *Calyx* purpureo-coloratus; *laciniae* patentissimae apice suberectae, peta-

simultaneē, plerumque succedaneē, deciduae. *Semen* funiculo et caruncula sussultum, erectum, ovatum glaberrimum, nigrescens, nitidum, obsolete longitudinaliter sulcatum, 0.005 longum, 0.004 crassum; *funiculus* umbilicalis flavescens filiformis, 0.003 longus, erectus, basalis; *caruncula* cupuliformis, carnosa, sanguinea, extus papillosa, funiculi partem superiorem cingens et umbilicum sustinens, 0.002—0.003 alta et crassa, *rhaphe* linearis, sulcata; *testa* crassiuscula, crustacea, membrana tenui succosa obtecta; *albumen* carnosum lacteum, copiosum, totum semen fere implens. *Embryum* basale, ab albumine receptum et ejus 4-tam partem tantum longum, oblongo-conicum, basi obtusum, vix acutiusculum, 0.001 longum, apicem versus leviter attenuatum et obsolete bilobum; *cotyledones* nondum solatae; *radicula* (basis embryi) umbilico proxima, vix ab albumine inclusa.

III. CAPPARIDÆ. (*Grsb. l. c. p. 73.*)

7. *Gynandropsis speciosa* DC.

(*DC. Prdr. I. 238. 9; — Hsskl. Retz. I. p. 118. 78.*)

SYN. *Cleome speciosa* H. B. K., Schlt. Syst. Veg. VII. 26. ubi descriptio optima Kunthii clss., cui addam haecce pauca:

Herba elegantissima speciosa—ex horto botanico Calcuttensi missa, nunc in terra Bogoriensi ubique sua sponte enascens—annua 1.3—1.6 alta. *Rami* vix tetragoni, sed teretes, ex insertione petioli cujusque sulcis 3 decurrentibus inaequaliter notati, exinde 5—7-sulcati. *Petioli* 0.16 longi, sat crassi sulcato-multangulati, cum ramis glabri. *Foliola* longiter acuteque acuminata, ad 0.16 longa, 0.04 lata, supra nervis secundariis eleganter transverse sulcata. *Racemi* terminales erctti, successive ad 0.63 longitudinem egredientes. *Bracteae* cordato-ovatae, inferne acuminatae, superne acutae persistentes, racemi rhachim pulchre vestientes, inferiores 0.015 longae, basi 0.013 latae, superiores paullo minores. *Calyx* purpureo-coloratus; *laciniae* patentissimae apice suberectae, peta-

lorum ungue paulo breviores, 0.004 longae. *Petala* 0.009 lata, laete rosea (nec violacea). *Stipes* 0.011 longus, uti et genitalia totus roseus. *Stamina* 0.05 longitudinem excedentia; *antherae* erectae cuspidatae, 0.007 longae; in floribus sterilibus stipes germinis vix 0.002 excedens; *germen* ipsum 0.003 longum. *Stipes fructus* plus quam 0.05 longus; *siliqua* in pedunculo cum carpodio patentissimo pendula glabra, longitudinaliter tenuiter sulcata, 0.08 longa, 0.004 crassa. *Semina* dorso muriculata, a lateribus compressa, laevia.

In horto bot. bogor. ex paucis inde annis culta nunc ubique sua sponte progrediens et sat communis in hortis. — Folia olus adhibentur.

8. *Cleome aculeata* DC.

(Hsskl. *Retz. I. p. 119. 79.*)

DESCRPT. *Herba*—sua sponte e solo surinamensi enata—humilis, annua, 0.3 vix excedens, minutissime velutino-puberula. *Radix* ramosa, ramis horizontalibus, longiter expansis albidis, 0.21—0.26 longis. *Caulis* rami patentes divaricati subdiffusi teretes geniculati, subtus virides, supra rubentes. *Stipulae* binae spinescentes parvae flavescenti-albidae recurvae. *Folia* inferiora 3-foliolata longiter petiolata, summa simplicia breviter petiolata aut subsessilia. *Foliola* ovalia aut ovali-elliptica acuta, basi inaequi-lateraliter attenuata, lateralia 0.02—0.024 longa, 0.009—0.013 lata, breviter petiolulata; *floralia folia* simplicia breviter petiolata ovata aut subrotundovata acuta aut obtusiuscula, ad 0.017 longa et 0.011 lata, omnia minutissime puberulo-velutina membranacea flaccida, utrinque laete viridia opaca. *Pedunculi* axillares solitarii uniflori graciles glabri, 0.013—0.015 longi, erecto-patentes filiformes, dein fructiferi patentissimi. *Flores* parvi albido-virescentes erecti. *Calycis* viridis *laciniae* ad medium patentes, supra medium erecto-adscendentibus, linear-lanceolatae acutae, 0.001 longae, glanduloso-velutinae. *Petala* 4 erecta conniventia, calyce duplo longiora, anguste unguiculata, obovato-oblonga, flavescenti-albida, 0.002 longa, glabra,

toro perparvo inserta. *Stamina* 6 cum petalis inserta eisque longiora; *filamenta* filiformia subaequalia flexuosa erecta, petalorum longitudine; *antherae* erectae basi affixa, lineares coeruleae, supra petala exsertae, longitudinaliter dehiscentes. *Germen* cylindricum, basi angustatum, vix stipitatum, filamentis subaequilongum, erectum, glabrum; *stylus* subnullus; *stigma* disciforme suborbiculatum. *Capsula* siliquaefornis, basi breviter stipitata et angustata compresso-teretiuscula, torulosa, acuminata subcurvata, 0.033—0.04 longa, 0.002 crassa. *Semina* reniformia, a latere utroque compressa, dorso convexa et muriculato-aspera.

IV. FLACOURTIANEAE. (*Grisb. l. c. p. 74.*)

9. *Flacourtie* (?) *aulacocarpa*. (l) Hsskl.

(Hsskl. *Meded. Kong. Akad. Ned.* 1856.)

OBSERV. Species haec nova — ex horto bot. bombayensi sine nomine ad bogoriensem missa — forsitan generi erit removenda, aut genus potius dividendum! — E calyce persistenti et annulo glanduloso subgeneri *Craepaloprunno* Endl. (Gen. 5079. B.) adnumeranda esset. — *F. Vogelii* Hook. (WIp. Ann. II. 61. 1) valde accedit.

DIAGNOS. *Frutex* spinosissimus; ramis inermibus; ramulis tomentosis; foliis breviter petiolatis oblongo-, s. ovato-ellipticis, obtuse acuminatis, basi acutis subrotundatis, 3—5-nerviis coriaceis, in nervis subtus puberulis; racemulis minutis glomeratis; floribus perparvis ∞ ; calyce persistenti; fructibus 6-sulcatis, carnosis, dulcibus, dein exsuccis lignosis, 6-, pseudo-12-locularibus; seminibus in loculis 2, altero superiori plerumque abortivo.

DESCRPT. *Frutex* valde ramosus; *truncus* spinosissimus; *spinae* e trunci cicatricibus petiolaribus prorumpentes, solitariae aut gemi-

---

(1) Nomen e verbis graecis: $\alpha\omega\lambda\alpha\xi$, sulcus et $\chi\alpha\rho\pi\sigma$, fructus derivatum.

toro perparvo inserta. *Stamina* 6 cum petalis inserta eisque longiora; *filamenta* filiformia subaequalia flexuosa erecta, petalorum longitudine; *antherae* erectae basi affixa, lineares coeruleae, supra petala exsertae, longitudinaliter dehiscentes. *Germen* cylindricum, basi angustatum, vix stipitatum, filamentis subaequilongum, erectum, glabrum; *stylus* subnullus; *stigma* disciforme suborbiculatum. *Capsula* siliquaefornis, basi breviter stipitata et angustata compresso-teretiuscula, torulosa, acuminata subcurvata, 0.033—0.04 longa, 0.002 crassa. *Semina* reniformia, a latere utroque compressa, dorso convexa et muriculato-aspera.

IV. FLACOURTIANEAE. (*Grisb. l. c. p. 74.*)

9. *Flacourtie* (?) *aulacocarpa*. (l) Hsskl.

(Hsskl. *Meded. Kong. Akad. Ned.* 1856.)

OBSERV. Species haec nova — ex horto bot. bombayensi sine nomine ad bogoriensem missa — forsitan generi erit removenda, aut genus potius dividendum! — E calyce persistenti et annulo glanduloso subgeneri *Craepaloprunno* Endl. (Gen. 5079. B.) adnumeranda esset. — *F. Vogelii* Hook. (WIp. Ann. II. 61. 1) valde accedit.

DIAGNOS. *Frutex* spinosissimus; ramis inermibus; ramulis tomentosis; foliis breviter petiolatis oblongo-, s. ovato-ellipticis, obtuse acuminatis, basi acutis subrotundatis, 3—5-nerviis coriaceis, in nervis subtus puberulis; racemulis minutis glomeratis; floribus perparvis ∞ ; calyce persistenti; fructibus 6-sulcatis, carnosis, dulcibus, dein exsuccis lignosis, 6-, pseudo-12-locularibus; seminibus in loculis 2, altero superiori plerumque abortivo.

DESCRPT. *Frutex* valde ramosus; *truncus* spinosissimus; *spinae* e trunci cicatricibus petiolaribus prorumpentes, solitariae aut gemi-

---

(1) Nomen e verbis graecis: $\alpha\omega\lambda\alpha\xi$, sulcus et $\chi\alpha\rho\pi\sigma$, fructus derivatum.

nae, lignosae, firmae, rectae, ad medium teretes albescentes, apice conicae acutissimae fuscae, 0.013—0.052 longae, 0.003—0.007 crassae, nunc teretes, apice furcatae, 0.065 longae, 0.003 crassae; nunc rami 0.21 longi, hinc inde foliiferi, ex axilla quaque spinam descriptam sed minorem emitentes; rami (fruticis) inermes teretes albescenti-cinerei, verruculosi; ramuli subangulati canescenti-tomentosi; stipulae nullae; petioli perbreves patentes, 0.002—0.007 longi, 0.002 lati, semiteretes, superne plani, marginati, fulvo-tomentosi, alterni, subdistiche dispositi. Folia oblongo-, aut ovato-elliptica, nunc sed rarius imo subrotundo-ovata, subinaequilatera, basi rotundata et plerumque acuta, apice in acumen plerumque obtusum plus minus breve attenuata, 3,— sub 5-nervia, supra basin integerrimam obsolete repando-crenata, apicem versus crenato-serrata, coriacea, supra glaberrima nitidula, intense viridia, subtus in nervis puberula, 0.12 longa, 0.08 lata, aut 0.13—0.16 longa et 0.065—0.08 lata aut 0.065 longa et lata, aut 0.16 longa, 0.06 lata, aut 0.17 longa, 0.092 lata, aut 0.12 longa, 0.046 lata, nervo medio cum collateralibus et secundariis reliquis pinnatis, oppositis aut alternis patentibus, supra medium adscendentib-erectis, intra marginem arcuatim anastomosantibus, ope venarum transversalium connexis, utrinque parum, subtus autem magis prominulis. Inflorescentia axillaris aut foliis delapsis lateralis, racemulosa; racemuli minimi, plerumque & abbreviati conglomerati aut ima basi ramosi et pedunculo communi valde abbreviato glo-merulum singenti sussulti, una cum alabastris fulvo-tomentosi, vix 0.013 longi; bracteae ad basin pedicellorum minutae ovatae acutae concavae puberulae; pedicelli vix 0.001 longi, erecto 0-patentes virides; flores minimi, viridiusculi. Calyx 4—5-partitus, viridis, pu-herulus, imbricatus, basi patens, superne erectus; laciniae ovato-oblongae, acutiusculae, subcarinatae, ciliolatae persistentes. Corolla nulla. Stamina nulla. Pistillum calyce duplo triplove longius gla-brum; germen superum liberum ovoideo-subglobosum, laeve, ima basi annulo glanduloso, 5-lobato cinctum, 6-loculare; gem-mulae in loculis binae, altera adscendens, altera pendula; stylus subnullus; stigmata 6 sessilia, primo erecta, dein radiatim paten-tia, sulcata, apice truncata, subhemarginata. Fructus drupacei sub-

globosi, profunde 6-sulcati, diametro 0.01—0.011, apice stigmatum residnis coronati, basi calyce persistenti sussulti, 6-loculares, loculis medio constrictis superposite pseudo-12-loculares; *pericarpium* carnosum, laete rubrum, acidulo-dulce, siccando dein sublignosum; *loculi* saepe pro parte et in primis in superiori parte inevoluti, abortivi, inferne evoluti monospermii. *Semina* ex apice loculi inferioris (medio loculi totius) pendula; abortiva superiora nulla evoluta.

10. *Taraktogenos Blumei* Hsskl.

(Hsskl. in *Tijdschr. Nat. Gesch.*; — *ejusd. Retz.* I. p. 127. 84.)

SYN. : *Hydnocarpus heterophyllus* Bl. Rumph. IV. p. 22.

t. 178. B. I. (except. florib.) (et reimpressionem vide in *ejusd. Mus. bot.* I. p. 15. 27.)

OBSERV. Genus novum — *Taraktogenos* (1) Hsskl. — a Blumeo celbrr. in monographia sua *Pangiearum* l. l. c. c. praetervisum et cum *Hydnocarpo* confusum, inter hoc genus et *Pangium* collocandum erit. Ab *Hydnocarpo* floribus 4-nariis, petalis calycis laciniarum duplo numero et staminibus petalorum 2—4-plo numero distinctum; a *Pangio* floribus 4-nariis, calyce imbricativo, staminibus in floribus masculinis et in primis hermaphroditis plurimis, 5-plici petalorum numero, germine subgloboso, foliis stipulatis, breviter petiolatis subintegerrimis, floribus hermaphroditis succedaneë cymulosis, fructu globoso.

Char. gener. Flores polygami. *Calyx* in alabastro imbricatus 4-phyllos, foliis deciduis, exterioribus paullo minoribus. *Corolla* 8-petala, squamis totidem, iis oppositis basi eorum adnatis. *Masc.* *Stamina* 8, petalis duplo longiora; filamentis filiformi-

---

(1) Nomen derivatum a verbis: ταράχτος, turbatus & γένος, genus.

mibus liberis hirsutis; antheris sagittatis, loculis apice convergentibus, basi divergentibus, longitudinaliter dehiscentibus. *Hermap.* *Stamina* triplici petalorum numero, iis masc. conformia et fertilia (?); *germen* subgloboso-pyriforme hirsuto-sericeum uniloculatum, basi leviter attenuatum; *stigma* sessile peltatum, 4-radatum; *placentae parietales* 4; *gemmae* plurimae.

DESCRIPTIONI Blumei ll. c.c. addenda sunt sequentia: Arbor circiter 15—16 met. alta; truncus 0.3 crassus; coma pyramidalis. *Rami* horizontales, breves, densi, juniores albido-cinerascentes, longitudinaliter rimulosi, teretes stricti patenti-erecti; *ramuli* subangulati virides glabri. *Stipulae* minutae, e basi lata subito subulatae, 0.001 latae et altae, ramo adpressae; apice marcescentes. *Petioli* subteretes, supra leviter canaliculati virides subtorti, apice haud, sed basi paullo, incrassati. *Folia* in arbore hermaph. paullo angustiora, nec diversiformia, oblongo-elliptica, oblonga aut oblongo-lanceolata, acuta aut saepius acuminata, frequenter acuminatissima, in hermaph. 0.11 longa, 0.033 lata; aut 0.18 longa, 0.05 lata, in masc. 0.13 longa, 0.035 lata, aut 0.21 longa, 0.065 lata, nunc recta, nunc tota ± recurvato-arcuata, margine utroque paullo aut magis elevato-subconcava glaberrima. *Cymae* masc. axillares, 0.004 altae, breves succedaneae, 4—8-florae, apice dichotomae; *ramuli* virides teretes recurvi, 1-flori persistentes. *Pedicelli* teretes, 0.013 longi, virides glabri penduli, apicem versus paullo incrassati, decidui. *Calyx* vid. supr. Char. gen.; *foliola* reclinato-patentia decidua, concava membranacea subrotundo-ovata, exteriora minora et paullo robustiora magisque viridia, diametro 0.005, interiora tenuiora majora, diametro 0.007 margine subrevoluto. *Petala* 8 tenuissima albida erecto-patentia, stamina sustinentia, mox decidua, subrotunda aut transverse ovalia, diametro 0.004 aut 0.004—0.007, extus pilis albidis longis patentibus supra medium obsessa et margine toto ciliato-fimbriata, concava et in concavitate squamas conformes sed minores, diametro 0.002 aut 0.004—0.002, soventia. *Squamulae* haec carnosulae flavescens-virides. intus glabrae, extus dense sericeae et margine ciliatae. *Calycis foliola* et petala margini tori plani horizontalis, diametro 0.004,

albidi, crassiusculi subcarnosuli inserta. *Stamina* erecta, toro inserta eumque totum obtegmenta, ima basi subconnata; dein caduca libera erecta, capitulum diametro 0.017 formantia; *filamenta* albida, vix medio incrassata, filiformia, 0.004—0.007 longa, ima basi subconnata, a basi ultra medium usque pilis albidis patentibus hirsuta, apice glabra, in connectivum deltoideum albidum subsagittatum, medio canaliculato-plicatum transeuntia; *antherae* erectae, 0.001 longae et basi latae, sagittatae, 2-loculares; *loculi* connectivi lateribus exterioribus adnati, longitudinaliter dehiscentes; *pollen* subglobosum albidum; rudimentum germinis nullum. *Hermaph.* vid. supr. Char. gen. *Cymac* breviores vix 0.002 altae, caeterum iis masc. conformes, exceptis *staminibus* germen cingentibus 24; *germen* diametro 0.005—0.007 extus leviter consulcatum et pilis minutis fuscis densissime sericeum; *stigma* viride glabrum. *Cyma fructifrons* 0.009—0.011 longa, 0.004 crassa; *pedunculus* teres 0.026 longus, 0.004 crassus, cinereo-fuscus glaber, dein lignosus. *Fructus* diametro 0.08, indehiscens, ater. *Pericarpium* extus lignosum, intus suberosum (in siccō! in vivo forsitan carnosum?), 0.004 crassum, durum et in maturo fructu indehiscens persistens, stigmate 4-lobo coronatum, vix vertice umbonatum.

HABIT. Javam occidentalem, ubi in provincia *Bantam*: *Kandar lutung* dicitur.

V. VIOLACEAE. (*Grsb. l. c. p. 74.*)

11. *Dioryctandra Roxburghii* Hassk.

(Hassk. *Retz. I. p. 125. 83.*)

OBSERV. Sub nomine *Alsodeiae Roxburghii* Wll. haec planta fuit missa ex horto botanico Calcuttensi. — Walpers (Rprt. I. 225.) hanc synonymam dicit cum *Pentaloba Roxburghii* Wll.; specimina nostra autem haud congruunt cum

albidi, crassiusculi subcarnosuli inserta. *Stamina* erecta, toro inserta eumque totum obtegmenta, ima basi subconnata; dein caduca libera erecta, capitulum diametro 0.017 formantia; *filamenta* albida, vix medio incrassata, filiformia, 0.004—0.007 longa, ima basi subconnata, a basi ultra medium usque pilis albidis patentibus hirsuta, apice glabra, in connectivum deltoideum albidum subsagittatum, medio canaliculato-plicatum transeuntia; *antherae* erectae, 0.001 longae et basi latae, sagittatae, 2-loculares; *loculi* connectivi lateribus exterioribus adnati, longitudinaliter dehiscentes; *pollen* subglobosum albidum; rudimentum germinis nullum. *Hermaph.* vid. supr. Char. gen. *Cymac* breviores vix 0.002 altae, caeterum iis masc. conformes, exceptis *staminibus* germen cingentibus 24; *germen* diametro 0.005—0.007 extus leviter consulcatum et pilis minutis fuscis densissime sericeum; *stigma* viride glabrum. *Cyma fructifrons* 0.009—0.011 longa, 0.004 crassa; *pedunculus* teres 0.026 longus, 0.004 crassus, cinereo-fuscus glaber, dein lignosus. *Fructus* diametro 0.08, indehiscens, ater. *Pericarpium* extus lignosum, intus suberosum (in siccō! in vivo forsitan carnosum?), 0.004 crassum, durum et in maturo fructu indehiscens persistens, stigmate 4-lobo coronatum, vix vertice umbonatum.

HABIT. Javam occidentalem, ubi in provincia *Bantam*: *Kandar lutung* dicitur.

V. VIOLACEAE. (*Grsb. l. c. p. 74.*)

11. *Dioryctandra Roxburghii* Hassk.

(Hassk. *Retz. I. p. 125. 83.*)

OBSERV. Sub nomine *Alsodeiae Roxburghii* Wll. haec planta fuit missa ex horto botanico Calcuttensi. — Walpers (Rprt. I. 225.) hanc synonymam dicit cum *Pentaloba Roxburghii* Wll.; specimina nostra autem haud congruunt cum

charactere generico ni *Alsodeiae* (Endl. Gener. no. 5047), ni *Pentalobae* (l. c. 5048), quae genera teste Arnott haud inter se sunt distinguenda (cf. Endl. Gen. Sppl. III. 89. IV. m. 45). Differunt a planta nostra: *Conohoria* DC. (Prdr. I. 512) filamentis breviter unguiculatis, hinc in ligulam dilatatis, extus appendiculatis, stylo flexuoso, germine villoso, foliisque oppositis; — *Rinorea* Aubl. fabrica staminum; — *Alsodeia* Thouars filamentis basi in urceolum connatis, hinc in ligulas dilatatis, urceolo appendiculato, corolla et calyce persistenti capsulam indusiantibus; — *Ceranthera* Palis. urceoli inter petala et stamina praesentia et staminum fabrica; — *Pentaloba* Lour. nectario 5-dentato, stylo brevi, bacca subrotunda 5-loba; — *Physiphora* Sol. staminum fabrica et fructu inflato. (cf. DC. Prdr. I. 512—14.) Ex Endl. Gen. no. 5047, *Alsodeia* differt: disco urceolari inter petala et stamina, filamentis brevissimis, petalis patentiusculis; et *Pentaloba* ex Arnott, uti supra dictum fuit, nil nisi fructu baccato diversa est. — *Prosthesia* Bl. Bijdr. 866 filamentis in urceolum connatis distincta.

Haec planta generis novi typum praestat, petalorum et staminum structura sat insignis, ab *Alsodeia* jure sejungendi, quod his notis erit distinguendum:

Dioryctandra Hsskl. (1).

Char. gen. Flores minut*i*; *calyx* 5-partitus, laci*ni* imbricativis acutis; *corolla* 5-petala, petalis unguibus tenuibus hyalinis suffultis, oblongo-lanceolatis viridiusculis patentibus, in alabastro imbricativis, sub anthesi mox subelastice patentim reflexis et con-

---

(1) Nomen a verbis græcis διορυκτος, perforatus & ανηρ, vir derivatum, ob conum antherarum stylo perforatum

voluto-tortuosus; *stamina* 5 hypogyna, petalis alterna, *filamenta* gracillima tenuissima, e faucibus petalorum exserta, unguibus sublongiora, inter se plus minus conglutinata; *antherae* ad basin barbatae, e basi latiuscula attenuatae, apice connexivo elongato terminatae, introrsum ab apice ad basin dehiscentes; pollen 3-gono-subglobosum; *germen* superum minutum subtrigono-globosum glabriuscum uniloculare, placentis parietalibus 3, gemmulis ∞ ; *stylus* filiformis strictus erectus substrigulos-pilosus, antheras superans; *stigma* minutum terminale; *fructus* basi calyce vegeto sussultus, unilocularis, 3-valvis, valvis medio placentiferis, seminibus plerumque omnibus abortivis; excepto tantum uno remanente, e margine valvulae unius pendulo glabro. — *Frutex* humilis, 0.6 vix excedens; rami patentes, subscandentes, distiche alternatim foliati, glabri; stipulae acuminatae caducae. *Folia* subsessilia oblongo-lanceolata acuminata, basi attenuata, ibique subintegerima, caeterum serrulato-crenata, subtus albescenti-viridia, 0.026—0.04 longa, 0.013 lata. *Flores* parvi, albidi, axillares sessiles, plerumque terni succedaneū evoluti, antherarum cono albidio et petalis viridiusculis contortis patentibus sat insignes, 0.004 vix excedentes. *Capsulae* glabrae, styli rudimento coronatae, 3-gono-pyramidatae, plerumque abortu 1-spermae.

12. *Alsodeia haplobotrys* Hsskl.

OBSERV. I. Etsi *Alsodeia* Thouar. (Endl. Gen. 5047) staminibus petalis aequalibus, filamentis brevissimis latis, apice bisetis aut appendiculatis, quae in nostra biseta et appendiculata sunt, germine sessili et stylo clavato differre videatur, attamen huic generi adscripti speciem hanc novam, quia aliis generibus magis aliena habenda; — *Pentaloba* Lour. (Endl. Gen. 5048) differt: calycis foliolis lanceolatis, petalis apice reflexis, staminibus urceoli 3-dentati sinubus insertis, antheris exappendiculatis (?), germine piloso, stylo crasso, (cf. Endl. Gen Spp. III. p. 89.); —

Hymenanthera RBr. (Endl. Gen. 5049) differt : filamentis brevissimis, extus squamulatis, antheris haud setosis, germine 2-loculari, gemmulis pendulis ex apice loculorum. — cf. Hsskl. Retz. I. p. 125. Observ.

OBSERV. II. *Alsodeia javanica* Endl. Hsskl. Cat. p. 185 (*Prosthesia* Bl. Bijdr. 867), differt foliis serrulatis, racemis compositis et habitu humiliori; — *A. Lindeniana* Tulasn. (Wlp. Ann. I. 71. 3.) differt foliis oppositis, basi inaequilateris, floribus glabris, petalis obtusis, placentis gemmulis solitariis; — inter *Alsodeias Korthalsianas* (Wlp. Ann. II. 67) : *A. obtusa* foliis oblongo-ovalibus, floribus axillaribus, abortu solitariis, — *A. Horneri* et *echinocarpa* ramis pilosis, — *A. Brownei* (l. c. 68. 5) foliis ellipticis glanduloso-serratis, calyce glabro (forsan et capsula oblonga) differunt; — *Pentaloba Roxburghii* Will. (quae sola staminibus exsertis gaudet inter eas, quas Wlp. (Rep. I. 224. c.) enumerat) differt : foliis sessilibus, subtus in nervorum axillis excavatis, floribus fasciculatis, discci laciniis bifidis, filamentis in incisura insertis, styloque hirsuto.

DIAGN. *Frutex* ramis divaricatis, foliis oblongo-lanceolatis, crenato-serrulatis, racemis simplicibus.

HABIT. Javae occidentalis sylvas montosas, et forsitan e montosis pedis Salak aut montium Seribu in hortum transplantata fuit.

DESCRIPT. *Frutex* 3.0—4.0 altus glaberrimus; rami divaricati teretes; ramuli teretes subtetragoni, ad petiolorum insertiones parum incrassati; stipulae parvae, e basi latiuscula medio protuberantib[us] carinatae, subulato-acuminatae, 0.002 longae, extus minutissime strigulosa, ramulis adpressae, oblique erectae, supra basin dein emarginatae, persistentes; petioli breves semiteretes erecti, 0.009 longi, alterni. Folia oblongo-lanceolata acuta, basi in petiolum attenuata, coriacea, crenato-serrulata, utrinque nitida,

ad axillas nervorum haud porosa, viridia, 0.08—0.11 longa, 0.033—0.026 lata, nero medio utrinque valde prominulo; secundariis pinnatis oppositis aut alternis patentibus, ultra medium adscendentibus, intra marginem arcuatim anastomosantibus, subtus prominulis, minoribus interjectis mox in rete venarum solutis, quo omnes inter se uniuntur; retis immersi maculis 5-angularibus. *Racemuli* axillares parvi 7—10-flori, secundi, 0.009—0.011 alti, bracteati; *bracteae* ad basin pedicellorum ternae, breves adpresso-sac, intermedia major et angustior, lineari-lanceolata acuminata, vix 0.001 longior, (petiolaris), collaterales (stipulares) e basi tumida latiuscula ovatae acutae, perbreves, 'intermedia plus dimidio breviores, medio carinatae; *pedicelli* teretes, patentes, breves, vix 0.002 longiores, medio articulati, 1-bracteolati; *bracteolae* minutae, e basi lata acuminatae, crassiusculae; *flores* parvi vix 0.003 longi, ante et post anthesin conici, 5-goni, albidi, extus minute puberuli, cernui. *Calyx* 5-phyllo; 5-uncialis; *foliola* ovata obtusa concava, corollae adpressa, 0.001 longa, margine tenuissima, minutissime ciliolata. *Corolla* calyce triplo longior, imbricativa, 5-petala; *petala* oblonga acuminata, infra annulum stamineum inserta, foliolis calycinis alterna. *Stamina* 5, monadelpha, germine parum longiora, petalis alterna, supra germen conniventia; *filamenta* basi in annulum cupuliformem, germen dimidium longum, 5-lobum, membranaceum glabrum connata, superne libera e lobis annuli, teretia, filiformia, annulo vix longiora, flexuosa, rarius strictiuscula recta, glabra; *antherae* cordato-ovatae, apice membrana candida appendiculatae et intus setis 2 albidis erectis, appendice minoribus, terminatae, basi inter lobos rotundatos breves insertae, erectae introrsae, 2-loculares, fuscae; *appendices* ipsis antheris aequilongi cucullatim convoluti, minute crenulati; *loculi* laterales, rima longitudinali dehiscentes. *Germen* subglobosum, basi leviter attenuatum, apice planiusculum, ad styli insertionem subimpressum, laeve nitidum, 1-loculare; *gumnulae* subrotundae, placentis 3 parietalibus insertae, 6—9; *stylus* teres, germine paullo longior, 0.002 longus, albidus, glaber rectus; *stigma* truncatum. *Fructus*?

13. *Alsodeia Brownei* Krth.

(Wlp. Ann. II. p. 68. 5.)

OBSERV. I. Genus *Prosthesia* Bl. (Bijdr. 867) bases filamentorum cum disco hypogyno urceolari connatas, sed optime quasi costas virides distinguendas tenet, caeterumque nullo modo ab *Alsodeia* diversum habendum; cf. Observ. ad. Spec. anteced. p. 17 et Retz. I. p. 123 ad *Dioryctandram* Hsskl.

OBSERV. II. E diagnosibus nimis brevibus, quas Korthals, vir clbrr., de speciebus suis dedit (Wlp. l. c.) et fructibus mihi deficientibus, vix securus censeo, an nostra revera eadem species sit, ac citata Korthalsii, — an forsitan *A. sclerocarpa* Brgrsd. (in Plant. Jungh. p. 122. 2) hue pertineat!? — dimensiones foliorum valde accedunt!

HABITAT sylvas montosas *Javae occidentalis*, unde in hortum botanicum bogoriensem fuit allata.

DESCRIPT. *Frutex* 5.0 altus, ramosissimus; *ramuli* teretes, unicolor petiolis senioribus albido-cinerei, lenticellis multis longitudinaliter oblongis et medio rimosis asperuli, caeterum nitiduli; *juveniles* summo apice tantum laete virides glabri subangulati; *stipulae* caducae, ad gemmas tantum terminales conspiciendae, binae, semi-axillares, laete virides, carinatae, e basi latiuscula attenuatae, in carina minutissime pilosulae, caeterum glaberrimae, 0.005 longae; *petioli* patentes; glabri, virides, mox autem corticoso-albescentes, transverse rimulosi, teretusculi, 0.009—0.013 longi, apicem versus leviter marginati, alterni, subdistichi, sat densi. *Folia* ovali-oblonga aut elliptica acuminata, basi angustiora, acuta aut obtusiuscula, nunc rotundata, 0.12—0.24 longa, 0.05—0.1 lata, repando-glanduloso-serrata, laetissime viridia, contrita

foetida, glaberrima, exceptis axillis nervorum minute barbulatis, supra nitida, nervis parum sed acute prominulis, subtus paulo pallidiora, nervis albescensibus valde prominulis; secundariis pin-natis oppositis aut suboppositis, patentibus, ad marginem fere percurrentibus, leviter curvatis, marginem versus arcuatim cum superioribus suis anastomosantibus; — venis transversalibus sigmoideis, valde regularibus, minus prominulis; venulis hisce transversis reticulatis immersis, colore intensiori tantum conspicendiens. *Cymae* axillares (?) (racemi cymosi) glaberrimae, iteratim dichotomae cum flore alari, 0.052 altae, diametro 0.04, ∞ -florae; *pedunculus* 0.02 longus et *rami* laete virides teretiusculi, subangulati, subpatentes; *bracteae* minutae triangulares carinatae acutae, in carina ciliolatae, 0.001 longae; *pedicelli* erecti, teretiusculi, pilosuli, ante anthesin et saepe subexserti, post anthesin apice cernui; *flores* viridiusculi, urceoliformes, 0.004 alti, 0.003 crassi. *Calyx* 5-phyllo, imbricatus, 5-uncialis, persistens; *foliola* subrotunda concava, globoso-conniventia, margine tenuiora albescentia, una cum pedicello minute pilosula et ciliolata, diametro 0.002, interiora paulo majora, crasse carinata. *Corolla* 5-petala; *petala* hypogyna urceolatim conniventia, marginibus sese imbricantia, summo apice patentia, subreflexa, post anthesin erecta conniventia, conum formantia, ultra medium a calyce persistenti sustenta, oblongo-lanceolata, ima basi leviter attenuata, sed rotundata, supra basin concava, apicem versus attenuata, flavescenti-viridia, dorso juxta medium cano-puberula, margines versus glabra, intus (supra) linea carinata ciliolata notata, infra apicem desinenti, 0.004 longa, supra basin 0.002 lata; *discus* hypogynus inter stamina et petala elegans membranaceus, cupuliformis candidus, extus 5-sulcatus et inter sulcos convexus, quasi cucullos 5 truncatos staminum bases soventes formans; inter hos leviter fissus, indeque 5-fidus, 0.001 altus, germen totum obtegens. *Stamina* 5 erecta, conniventia, stylum arcte obtegentia, petalis parum breviora; *filamenta* viridiuscula, basi tenuia et disco hypogyno intus ad sauces fere adnata ejusque carinas virides fingentia, infra cucullorum marginem libera, eique arcte adpressa, apicem versus sensim incrassata claviformia et dense antrorum hirsutula viridi-

albida, in connectivum antherarum continua et sensim attenuata; antherae introrsae albidae, ovato-lanceolatae acuminatae, basi bilobae, membranula albida tenui, ovato-subrotunda, erecta, e connectivo continua terminatae, setulis destitutae, 2-loculares; loculi basi divergentes dilatati, apice conniventes attenuati, ab apice basin versus sensim per totam longitudinem rima dehiscentes; pollen albidum copiosum, oblongum, utrinque subtruncatum, sulco longitudinali notatum, aqua humefactum disciforme utrinque convexum, (depresso-globosum) glabrum. *Pistillum* albidum, longitudine fere staminum, 0.003—0.0035 longum erectum strictum; *germen* subglobosum minutum, a disco hypogyno sub anthesi totum occultum, sericeum 1-loculare; *gemmae* placentis 3 parietalibus nerviformibus ternis superposite horizontaliter insertae; *stylus* crassiusculus teretiusculus, subtrigonous, viridis, dense albidio-hirsutus, summo apice attenuatus; *stigma* albidum minutum submembranaceo peltatum perforatum. *Fructus* desiderantur.

VI. POLYGALAE. (*Grsb. l. c. p. 77.*)

14. *Polygala (Blepharidium) javana* DC.

(Hsskl. *Retz. I. p. 148. 102.*)

OBSERV. Diagnosis Candolleana haud plane quadrat, nam est nimis incompleta, forsitan secundum specimen recenter florens sumpta. Differunt species affines sequentes hisce notis: *P. Wightiana* Wlp. (Rprt. I. 253. 18. Wght. Icon. I. 67. Wght. et Arn. Prdr. I. 38): glabritie et colore, ramis diffusis, foliis linearibus, racemis brevioribus, alis oblongis acuminatis, capsula oblonga haud ciliata;—*P. crotalariaoides* Hmlt. (DC. I. c. Don Dichl. I. 554. 91.) fructu

albida, in connectivum antherarum continua et sensim attenuata; antherae introrsae albidae, ovato-lanceolatae acuminatae, basi bilobae, membranula albida tenui, ovato-subrotunda, erecta, e connectivo continua terminatae, setulis destitutae, 2-loculares; loculi basi divergentes dilatati, apice conniventes attenuati, ab apice basin versus sensim per totam longitudinem rima dehiscentes; pollen albidum copiosum, oblongum, utrinque subtruncatum, sulco longitudinali notatum, aqua humefactum disciforme utrinque convexum, (depresso-globosum) glabrum. *Pistillum* albidum, longitudine fere staminum, 0.003—0.0035 longum erectum strictum; *germen* subglobosum minutum, a disco hypogyno sub anthesi totum occultum, sericeum 1-loculare; *gemmae* placentis 3 parietalibus nerviformibus ternis superposite horizontaliter insertae; *stylus* crassiusculus teretiusculus, subtrigonous, viridis, dense albidio-hirsutus, summo apice attenuatus; *stigma* albidum minutum submembranaceo peltatum perforatum. *Fructus* desiderantur.

VI. POLYGALAE. (*Grsb. l. c. p. 77.*)

14. *Polygala (Blepharidium) javana* DC.

(Hsskl. *Retz. I. p. 148. 102.*)

OBSERV. Diagnosis Candolleana haud plane quadrat, nam est nimis incompleta, forsitan secundum specimen recenter florens sumpta. Differunt species affines sequentes hisce notis: *P. Wightiana* Wlp. (Rprt. I. 253. 18. Wght. Icon. I. 67. Wght. et Arn. Prdr. I. 38): glabritie et colore, ramis diffusis, foliis linearibus, racemis brevioribus, alis oblongis acuminatis, capsula oblonga haud ciliata;—*P. crotalariaoides* Hmlt. (DC. I. c. Don Dichl. I. 554. 91.) fructu

pubescente, alis villosis, foliis petiolatis, caule suffructicoso diffuso et e Wll. pl. as. rar. t. 185 toto habitu;—*P. humilis* Spanogh. (Wlp. Rprt. I. 234. 55.) alis ovalibus acuminatis subfalcatis, fructu ovali, ramis prostratis, foliis elliptico-lanceolatis;—*P. rufa* Spanogh. (Wlp. I. c. 52; Hsskl. Pl. Jungh. p. 125.) foliis angustioribus, racemis terminalibus, capsula oblongo-elliptica;—*P. densiflora* Bl. (Wlp. Rprt. I. c. 51.) racemis supra-axillaribus, alis ovalioblongis acuminatis falcatis.

DESCRPT. *Herba annua suberecta, vix 0.3 excedens; caulis puberulus teres; rami pauci. Folia obovato-cuneata, breviter petiolata, 0.022—0.031 longa, 0.009 lata. Racemi oppositifolii, primo oliganthi, 7—8-flori, folium suum vix excedentes, dein sensim elongati, flores plurimos deciduos successive proferentes, apice solummodo fertiles, fructus paucos gerentes, ad 0.12 longi; ad pedicellorum insertionem bracteis 3 persistentibus vegetis reflexis ovatis acuminatis ciliolatis muniti. Alae subrotundo-ovatae acutae flavescentes, nervis viridibus percursae, minutissime puberulae, capsula sua paullo longiores; carina barbata. Capsula orbiculata.— In graminosis prope Bogor et in horto ipso sua sponte ubique copiosa.*

15. *Polygala (Timutua) variabilis* H. B. K. β. *albiflora* DC.

(Hsskl. Retz. I. p. 149. 103.)

OBSERV. An eadem species ac *P. scoparia* H. B. K. (DC. I. c. 529. 101)? cuius patria tantum recedere videtur; nostra enim e solo *brasiliensi* sua sponte progressa est.—*P. paludosa* Hil. (Wlp. Rprt. I. 259. 78.) differt foliis haud aut vix punctato-pellucidis, alis ellipticis unguiculatis, floribus amethystinis, seminibus apice truncato-obtusis 2-appendiculatis.

DESCR. *Herba tenera*, 0.3 altitudine vix excedens, laete viridis, minutissime puberula, ramosissima fastigiata foliosa. *Folia* alterna anguste linearia, brevissime petiolata, patentia, 0.009—0.017 longa, vix 0.002 lata, pellucido-punctulata, acuminata. *Inflorescentia* primo terminalis, dein ramo axillari excrescente suboppositifolia, spicato-racemosa laxa multiflora, juvenilis 0.03 circiter longa, dein floribus succedaneis elongata, ad 0.13 longitudinem excrescens, floribus fructibusque dein successive deciduis solum versus apicem 0.03 longum fertilis. *Flores* parvi albidi, ante anthesin erecti, sub anthesi patentes, post anthesin deflexi, longitudinem 0.002 vix excedentes; *alae* oblongae acutae, basi leviter attenuatae; *carina* apice processibus 4 patentissimis (sub anthesi) praedita, indeque apice stellulam praebens. *Fructus* glabri viridiflavescentes, oblongi, a latere subcompressi, apice vix emarginati, in sutura utrinque intensius virides, alis persistentibus vegetis, nervo medio cum collateralibus ad medium solum tangentibus, purpurascientibus percursis, fructui subaequilongis fere toti obtecti, maturitate elastice loculicide dehiscentes. *Valvae* revolutae cum dissepimento persistentes, utrinque semen unicum, ex apice fructus pendulum, sed fructu pendulo nunc erectum praebentes. *Semen* ad umbilicum appendiculis binis tenerrimis albidis, dimidium semen longis, linearibus subfalcatis praeditum, nigrum cylindricum, basi paullo attenuatum, pilis crebris sparsis hirtulum.

VII. EUPHORBIACEAE. (*Grsb. l. c. p. 78.*)

OBSERV. Haud superfluum erit hoc loco in memoriam revocare, quod *Zollinger*, amicus praestantissimus nec non perspicacissimus, divisionem hujus familiae, uti a *Bartling*, viro clbrr., fuit proposita et a divo *Endlicher* recepta, haud sufficere putet ad distribuenda genera. Eam ob causam nuper in dissertatione parva (1) proposuit divisionem sequentem :

(1) Over de soorten van *Rottlera* van den bot. tuin te Buitenzorg en in het herbarium van Zollinger en Moritz; alsmede over enige verwante geslachten uit

DESCR. *Herba tenera*, 0.3 altitudine vix excedens, laete viridis, minutissime puberula, ramosissima fastigiata foliosa. *Folia* alterna anguste linearia, brevissime petiolata, patentia, 0.009—0.017 longa, vix 0.002 lata, pellucido-punctulata, acuminata. *Inflorescentia* primo terminalis, dein ramo axillari excrescente suboppositifolia, spicato-racemosa laxa multiflora, juvenilis 0.03 circiter longa, dein floribus succedaneis elongata, ad 0.13 longitudinem excrescens, floribus fructibusque dein successive deciduis solum versus apicem 0.03 longum fertilis. *Flores* parvi albidi, ante anthesin erecti, sub anthesi patentes, post anthesin deflexi, longitudinem 0.002 vix excedentes; *alae* oblongae acutae, basi leviter attenuatae; *carina* apice processibus 4 patentissimis (sub anthesi) praedita, indeque apice stellulam praebens. *Fructus* glabri viridiflavescentes, oblongi, a latere subcompressi, apice vix emarginati, in sutura utrinque intensius virides, alis persistentibus vegetis, nervo medio cum collateralibus ad medium solum tangentibus, purpurascientibus percursis, fructui subaequilongis fere toti obtecti, maturitate elastice loculicide dehiscentes. *Valvae* revolutae cum dissepimento persistentes, utrinque semen unicum, ex apice fructus pendulum, sed fructu pendulo nunc erectum praebentes. *Semen* ad umbilicum appendiculis binis tenerrimis albidis, dimidium semen longis, linearibus subfalcatis praeditum, nigrum cylindricum, basi paullo attenuatum, pilis crebris sparsis hirtulum.

VII. EUPHORBIACEAE. (Grsb. l. c. p. 78.)

OBSERV. Haud superfluum erit hoc loco in memoriam revocare, quod *Zollinger*, amicus praestantissimus nec non perspicacissimus, divisionem hujus familiae, uti a *Bartling*, viro clbrr., fuit proposita et a divo *Endlicher* recepta, haud sufficere putet ad distribuenda genera. Eam ob causam nuper in dissertatione parva (1) proposuit divisionem sequentem :

(1) Over de soorten van *Rottlera* van den bot. tuin te Buitenzorg en in het herbarium van Zollinger en Moritz; alsmede over enige verwante geslachten uit

SUBORDO I. MONOSPERMÆ, gemmulis in germinis loculis solitariis.

Trib. I. Euphorbiae, floribus monoicis, apetalis, ♂ et ♀ inter involucrum commune receptis. (*Pedilanthus*, *Euphorbia*, *Poincettia*, *Dalechampia*.)

Trib. II. Acalyphæae floribus monoicis aut dioicis, utriusque generis in involucro s. perigonio proprio : (*Excoecaria* L., *Hura* L., *Hippomane* L., *Pachystemon* Bl., *Homalanthus* A.Jss., *Calypteriopetalum* Hsskl., *Stillingia* Grdn., *Sapium* Klitzsch., *Tragia* Plum., *Cnesmone* Bl., *Hedraistylus* Hsskl., *Acalypha* L., *Mappa* A.Jss., *Claoxylon* A. Jss., *Aparisthium* Endl., *Siphonia* Rch., *Elateriospermum* Bl., *Aleurites* Frst., *Ostodes* Bl., *Elaeococca* Cmss., *Jatropha* Kth., *Curcas* Adns., *Manihot* Plum., *Ricinus* Trf., *Spathiostemon* Bl., *Hemicyclia* W. A., *Gelonium* Rxb., *Codiaeum* Rmp., *Rottlera* Rxb., *Melanolepis* Zoll., *Plagianthera* Zoll., *Adenogynum* Zoll., *Cheilosa* Bl.; *Trewia* L., *Baliospermum* Bl., *Coelodepas* Hsskl., *Croton* L., *Tiglum* Klitzsch., *Ryparia* Bl., *Aspidandra* Hsskl., *Gallesia* Zoll.

SUBORDO II. DISPERMÆ, gemmulis in germinis loculis geminae.

Trib. III. Phyllantheac, staminibus centro floris insertis : *Cyclostemon* Bl., *Briedelia* Wlld., *Andrachne* L., *Sauropus* Bl., *Agyneia* L., *Tetractinostigma* Hsskl., *Leiocarpus* Bl., *Phyllanthus* Sw., *Xylophyllum* L., *Ceramanthus* Hsskl., *Melanthesa* Bl., *Emblica* Grtn., *Cicca* L., *Anisonema* A.Jss., *Glochidion* Frst., *Sepasma* Bl., *Eriococcus* Hsskl. (1)

Trib. IV. Buxcae Brtl., staminibus sub pistilli rudimento sessili insertis : *Flüggea* Wlld., *Savia* Wlld., *Buxus* Trnf., *Pachysandra* Mchx., *Adenocrepis* Bl., *Pierardia* Rxb., *Hedycarpus* Jck., *Dodecastemon* Hsskl., *Nanopetalum* Hsskl., *Pimeledendrum* Hsskl.

Genera (72) hoc loco enumerata sunt ea, quae hortus bot. bogoriensis continet et speciebus 160 in eo repraesentantur; certe, collectio valde insignis equidem ob genera tanta nova et memorabilia !

de familie der Euphorbiaceæ, door H. Zollinger, in Act. societ. scientiar. Indoneerland. Tom. I. (Bat. 1836). — (De speciebus Rottleræ horti bot bogoriensis et herbarii Zoll. et Mor. et nonnullis generibus affinis familiae Euphorbiacearum).

(1) Ad hoc genus pertinet *Rheedia* Wight Icon.